Derde Jaer. Nr 48. Zaterdag, 29 November 1856.

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De POSTRYDER verschynt eens per week, 's zaterdags.
Men schryft in te Tongeren by de We J.-P. COLLÉE, boekdrukker en uitgever van dit blad, groote markt, nr 20, en by alle postdirecteurs.
Alle toezending van brieven, annoncen, geld, enz, moet gefrankeerd zyn.

Het abonnement vooraf betaelbaer is bepaeld op 5 fr. per jaer.
» » » 3 fr. per half jaer.
Een blad afzonderlyk . . . . . 20 centimen.
De aenkondigingen, per drukregel . . . . 15 »
De reklamen » » . . . . . 25 »

By het zenden van aenkondigingen is eenieder verzocht duidelyk uit te drukken of dezelve in den POSTRYDER alleen, ofwel ook in het fransch blad, le COURRIER DU LIMBOURG, moeten opgenomen worden. Deze laetste, voor verscheidene achtereenvolgende keeren gegeven, genieten voordeeliger conditiën.

TONGEREN, DEN 29 NOVEMBER.

Kamer der Volksvertegenwoordigers.

Deze gansche week heeft de kamer zich bezig gehouden met de beraedslaging van het adres in antwoord op de redevoering met dewelke de koning den zittyd geopend heeft. De gansche discussie heeft om zoo te zeggen gerold over het paragraphe betrekkelyk het hooger onderwys. Men herinnert zich dat over eenige maenden Mgr. de bisschop van Gent eenen bevelbrief uitgaf waerin hy de gevaren aenstipte aen welke de jeugd zich bloodgesteld vond door het onderwys der Hoofdschool van Gent. Niet alleen had een professor zich veroorloofd in zynen cursus gewigtige godsdienstpunten te bestryden, maer in een werk getiteld *Etudes sur le christianisme*, had M. Laurent op eene zeer grove wyze de katholyke godsdienst gehekeld. Dit gedrag der gentsche professors is door M. de Decker, minister van inlansche zaken, stellig afgekeurd geworden.

Het was gemakkelyk te voorzien dat een gedeelte der Volkskamer deze feiten zou op het tapyt brengen, ware het slechts geweest om eene gelegenheid te vinden om op nieuw al wat zich katholyk noemt door den hekel te trekken. Daer zy het regt der bisschoppen van Gent en Brugge niet konden betwisten in het uitgeven hunner bevelbrieven, hebben MM. Verhaegen, Frère, enz., alle middelen gebruikt om te doen gelooven dat de katholyke godsdienst tegenstrydig en onbestaenbaer is met de vryheid en de Grondwet. Zy hebben de Kamer veranderd in eene soort van Kerkvergadering in welke zy de leeringen der belgische bisschoppen dwaelgeloof en kettery heeten. M. Frère heeft voor hem doen verschynen, niet alleen de bisschoppen, maer den Paus van Roomen zelve, de heiligen en de ministers, en hy heeft bewezen, by middel van teksten uit het evangelie der franemaçons, dat de leering der godin *Rede* alleen zaligmakend is en overeenkomstig met onze Grondwet, en dat er buiten het rationalismus en het liberale Congres van 1845, geene redding te hopen is.

De liberalen van 1830 toonden zich voorzichtiger en vaderlandslievender; zy trachtteden de vryheid overeen te brengen met den godsdienst, en dezen te beveiligen tegen de misbruiken der eerste. Zy verwierpen vooraf al de aenvallen en vervolgingen van den Staet tegen de religie, en herkenden dat het catholicismus een der byzonderste steunen is van de goede orde, van het geluk en van de onwankelbaerheid des vaderlands. Nog in 1849 verklaerde de heer Delfosse zelve in de Kamer, dat het onderwys, gegeven in de Universiteiten van den Staet, nooit tegenstrydig mogt zyn aen het algemeen geweten; hy aenzag zelfs als overtollig het bestaen van eene katholyke Universiteit, doordien, zegde hy, geen hoegenaemd ministerie ooit zou kunnen gedoogen dat het onderwys in de Staetsscholen strydig zy met den godsdienst. De ministers Rogier en Piercot hadden alreeds twee professors der Universiteit van Gent afgesteld, Huet en Wageneer, omdat ze, zydelings, de grondslagen van het christendom aengerand hebben.

De zaken zyn dus zeer veranderd. Deze gevoelens van eendragt en verzoening hebben plaets gemaekt voor vooroordeelen van andere tyden, die alle dagen, met een ongehoord geweld, uitbersten in spot- en tergwoorden tegen den godsdienst der 999 duizendsten der belgische bevolking. Bisschoppen, Paus, Kerkvaders, Conciliën, alles wordt aengerand en gedurig gehoond tot in de wetgevende Kamers zelve, alwaer men diergelyke debatten nooit zoude moeten hooren. Men werpt het masker af, men fabrikeert nieuwe religiën, men verklaert schaemteloos, dat de katholyke religie alleen de vyand is, dat burgers die dezelve belyden meineedigen zyn tegen de Constitutie of apostaten van den godsdienst; men eischt dat in het openbare onderwys geen ander God aengeleerd worde als de reden alleen van elken mensch, en de ieverigsten vragen zelfs dat het de priesters verboden worde scholen te openen....., en geen een liberale dagblad durft zich verzetten tegen deze schending der vryheid en der Grondwet!

Dit alles is te betreuren, vooral in de tegenwoordige tydsomstandigheden. Het algemaen welzyn wordt geslagtofferd aen partyhaet, en België is bedreigd met betaling der kosten van dezen droevigen oorlog.

Indien het inzigt van de mannen der logien is de onrust in het land te werpen en de bevolkingen in twee onverzoenbare partijen te verdeelen, zy zullen dat inzicht bereiken, wy bekennen het; misschien zullen zy, voor hun ongeluk en voor het onze, nog meer bekomen; maer indien zy meenen dat ze de millioenen, welke het land alle jaren betaelt voor het openbare onderwys, zullen gebruiken om de goddeloosheid in te planten in de scholen, zy bedriegen zich grootelyks. De Belgen zullen tot zoo ver de Constitutie en de gezonde reden niet verloochenen, en wanneer men hen zal dwingen te kiezen tusschen scholen, vyandig aen de godsdienst, en de gansche afschaffing van het Staetsonderwys, zy zullen zich niet lang moeten bedenken: de Constitutie zegt nergens, dat er Universiteiten van den Staet moeten zyn.

—

Verleden donderdag heeft de Kamer der Volksvertegenwoordigers het paragraphe van het adres, betrekkelyk het hooger onderwys, aengenomen. Twee amendementen waren voorgesteld: het eene door M. de Mérode, het ander door M. Devaux. Beide hadden zonder groot kwaed kunnen aengenomen of verworpen worden. Het eerste is door M. de Mérode terug getrokken, het tweede is door 61 stemmen tegen 41, verworpen geworden.

Daerna heeft de Kamer by eene groote meederheid het paragraphe zonder verandering aengenomen.

Budget der stad Tongeren.

In eene zyner laetste zittingen heeft de gemeente-raed het budget voor het jaer 1857 vastgesteld. Onze lezers zullen met belangstelling de volgende byzonderheden vernemen:

De buitengewoone ontvangsten der stad beloopen.	fr. 16,900-00
De gewoone ontvangsten	» 71,421-86
Totael. . .	fr. 88,321-86

Onder de gewoone ontvangsten is de stads-octrooi de voornaemste. De octrooi-regten brengen jaerlyks aen de stad 40,000 fr. op.

Deze som verdeelt zich als volgt:

De dranken en vloeibare stoffen brengen op	fr. 25,000
De eetwaren.	» 8,000
De brandstoffen.	» 2,500
De materialen	» 2,000
De koopwaren komende van buiten . .	» 2,000
De passe debout, kwittantiën, entrepot-regten en amenden	» 2,500
Totael. . .	fr. 40,000

EEN VOORVAL OP ZEE.

Wy zyn aen boord van de brik *De Luchtgeest*. Daubigny, de kapitein, Marie, zyne vrouw, en Edmond de Surville, passagier aen boord, bevinden zich in de kamer van den kapitein; Revy, de ekwipagie-meester, is ten zes ure des avonds reeds naer kooi gegaen. Collap hem op de wacht vervangen hebbende, heeft het bevel over het scheepsvolk, by de afwezigheid van den zee-officier. — Er heerscht onder de overige manschappen stilzwygende ontsteltenis; men loopt, zonder een enkel woord te wisselen, heen en weder; men spreekt alleen door gebaren, en worden deze niet begrepen, dan fluistert men elkander in de ooren. Zy, die geen wacht behoeven te houden en in hunne hangmat behoorden te zyn, daer middernacht hen, even als Revy, op dek roept, om hunne dienstbeurt te vervullen, vereenigen zich aen den voet van den grooten mast, om Collap heen, die fluisterend, met Galmiche, den kajuitjongen, het volgende gesprek voert:

— Welnu!

— Daer is alles wat ik heb kunnen verkrygen; ik wilde nog hunne maeltyd afwachten, maer....

— Geef hier!

De kajuitjongen legde iets in de hand van Collap, dat een helderen klank gaf.

— En het andere?

— Onmogelyk — hy had den sleutel by zich.

— Dat is om het even; wy kunnen niet langer aerzelen; indien de Surville naer bed ging, zou alles in duigen vallen. Komaen! allen op uwen post; waer zyn de andere zes man?.... goed. Gaet heen en let op het teeken. De andere vier achter aen; gy weet wat u te doen staet. De overigen by my!... Goed! waer is het touw?

— Ziedaer de loodlyn!

— In orde,... Breng de pomp hier.... Zyn wy allen by elkander? Gaet nu aen het werk, eer zy gescheiden zyn. Doet slechts wat ik u zeggen zal, hoort gy? Gy, Calmiche! op uwen post, by de klok.... Let op! ik zal u een teeken geven, wanneer gy hier acht moet laten slaen.

Nu zullen wy zien, welk tooneel de kamer van den kapitein aenbiedt, waer Edmond, Daubigny en Marie rondom de tafel zitten. Daubigny heeft zich naest zyne vrouw geplaetst, die byna regt tegenover Edmond zit; deze leest, met de hand onder het hoofd, in een boek, dat voor hem op de tafel ligt. Nu en dan rigt hy zynen blik naer den kapitein. Marie zit, met het hoofd gebogen, te borduren, terwyl de slaep telkenmale haren oogleden sluit. Daubigny is ongelukkig dezen avond vrolyker dan naer gewoonte. Hy vulde zyn dagboek in, zoo als dit door elken scheepskapitein wordt gedaen, met Marie gekscheerende over het droevige gelaet, dat zy zoo goed geweest is den geheelen dag te vertoonen, er byvoegende, dat de kolom van zyn dagboek, getiteld: Historische byzonderheden, niet beter kan ingevuld worden dan met eene zoo zeldzame als belangryke gebeurtenis.

Hy dacht op dezen oogenblik niet, dat de kolom te kort zou zyn, om het merkweerdige van dezen dag op te kunnen nemen.

Marie antwoordde niet; zy is onder den invloed van Edmonds blik, die haer door zyne onbeweeglykheid noodzaekt, hem aen te zien. Het was niet de beschroomde opslag van een half gebroken oog, — neen, een diepe, doordringende blik — die Edmonds gedachten scheen uit te vorschen, en den invloed zocht te verklaren, die haer ondanks haerzelve beheerschte. Het was er overigens doodstil. De scheepsklok sloeg acht ure.

— Nu reeds acht ure! zegde Daubigny verwonderd, het wachthouden schynt die mannen te vervelen. Het schynt dat die schurken daerboven het wachtglas te vroeg omkeeren!

— Brand! brand! brand!

— Brand! herhaelden Daubigny en Edmond te gelyk, op een toon van wantrouwen. Marie veranderde geenszins van kleur. Misschien voorzag zy de gevolgen niet van dien vreeselyken kreet; « brand! » in eene houten wooning vol teer en kruid, van alle kanten ingesloten. (Want buiten het schip toch was de dood even verschrikkelyk als daer binnen).

Edmond schoot toe, maer hy was het luik te naby gekomen, want nauwelyks was hy twee schreden voortgegaen, of een pistool, dat, met de tromp op de borst, op hem werd afgeschoten, wierp hem achterover en deed hem in zyn bloed wentelen. Een hartverscheurende kreet, die niet alleen van schrik werd geslaekt, deed zich hooren.

Marie viel in onmagt.

— Ezelskop! riep eene stem, die door den kapitein voor die van Collap werd erkend, vooreerst immers had ik u verboden te vuren. Maer — wat gedaen is, is gedaen; het is de officier, niet waer?

— Ja! (Edmond de Surville was officier der koninklyke zeemagt).

— Dan zal het wel schikken. Doe nu uwe pistool weg. Terstond had Daubigny opgemerkt, dat men zyne pistolen had weggehaeld; hy klom intusschen op het dek.

— Ah, zoo! In éénen sprong is hy weder aen den trap, en, den Atlas gelyk, die de wereld in zyne magtige armen omvat, heft hy het luik op; maer te vergeefs, het valt weder op de zelfde plaets neder.

Vier man hadden zich op dit getralied yzerwerk geplaetst en verdedigden het. — Daubigny bespeurde weldra, dat alles in het werk gesteld was, om hem te dwingen. Woedend doorzoekt hy zyne kajuit om eenig wapentuig te vinden — niets — niets vindt hy dat hem tegen zyne eigene wapenen kan beveiligen.

Hy begeeft zich weder naer den trap.

— Welnu, sprak hy, wat wilt gy van uwen kapitein, daer gy, lage schurken! hem zoekt te vermoorden?

Er heerschte eene korte stilte. Die stem, waeraen men gewoon was eerbiedig te gehoorzamen, ontstelde thans het oproerig gebroed.